EUROPOS PARLAMENTAS

2004 *2009*

Vystymosi komitetas

2005/0049(COD)

1.2.2006

NUOMONĖ

Vystymosi komiteto

pateikta Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl 2008–2013 m. Europos grąžinimo fondo pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą steigimo
(KOM(2005)0123 – C6-0126/2005 – 2005/0049(COD))

Nuomonės referentas: Fernando Fernández Martín

PA_Leg

TRUMPAS PAGRINDIMAS

1. Solidarumo pagrindų programa

Europos Komisija 2008–2013 m. Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrojoje programaje siūlo[1] tris Tarybos ir Europos Parlamento sprendimus (pagal bendro sprendimo procedūrą) ir vieną Tarybos sprendimą (pagal konsultavimosi procedūrą). Šiais pasiūlymais ketinama Europos Sąjungos imigracijos politiką padaryti nuoseklesnę ir labiau suderintą. Siekiant šio tikslo institucijų užduotis palengvėtų, jeigu visos valstybės narės ratifikuotų Sutartį dėl Konstitucijos Europai, nors šiuo metu Europos Sąjunga turi pakankamai teisinių priemonių, kad siektų pažangos šioje srityje.

Pasiūlyme siekiama stiprinti valstybių narių solidarumą valdant ir finansuojant imigrantų priėmimui reikalingas išlaidas. Komisija ir Parlamentas daugybę kartų pabrėžė, kad imigracija yra Europos Sąjungos prioritetas. Reikia pabrėžti, kad pagal pasiūlymą numatytų keturių fondų dotacijos neturėtų būti pervedamos iš vieno fondo į kitą. Todėl Vystymosi komitetas per diskusijas dėl finansinės perspektyvos turi užtikrinti, kad šiam bendrai valdomam tikslui įgyvendinti jokiu būdu nebūtų mažinamos dabartinės priemonių dotacijos, ir netgi pageidautina, kad jos būtų padidintos.

2. 2008–2013 m. Europos grąžinimo fondo steigimas

Kaip raginama Hagos programoje[2], Grąžinimo fondas pagrindų programoje atsiras 2008 m. Pagrindiniai fondo tikslai yra valstybių narių integruoto grąžinimo valdymo įvedimas ir tokio valdymo organizavimo ir įgyvendinimo tobulinimas, taip pat bendradarbiavimo tarp valstybių narių stiprinimas. Šiuo klausimu svarbu bendrai apibrėžti asmenų, kurie gali būti grąžinami, kategorijas ir bendrus standartus, kurie būtų taikomi įgyvendinant grąžinimo politiką. Pasiūlymo dėl direktyvos[3] dėl bendrų standartų tikslas yra sukurti vienodas grąžinimo procedūrų sąlygas Europos Sąjungoje. Parengiamieji veiksmai grąžinimo srityje yra numatyti 2005 ir 2006 metais.[4] 2008–2013 m. laikotarpiu fondui iš viso skiriama 759 milijonai eurų.

3. Pranešėjo pozicija

Kadangi įgyvendinant Europos Sąjungoje priimtas normas (pvz., Šengeno *acquis*) skirtingų valstybių narių prievolės yra nelygios, būtinas solidarumo mechanizmas, kuris visų pirma užtikrintų vienodą pabėgėlių, prieglobsčio prašytojų ir migrantų vertinimą, žinoma, visiškai laikantis žmogaus teisių normų.
Be to, nereikia pamiršti, kad diskusijoje dėl solidarumo turėtų dalyvauti ne tik valstybės narės, bet ši *solidarumo* sąvoka turėtų galioti ir visoms su tuo susijusioms šalims, įskaitant trečiąsias šalis. Todėl pranešėjas džiaugiasi, kad dabar vyksta išsamesnės diskusijos dėl naudos, kurią vystymosi politika gali duoti migracijos politikai, kad ši būtų veiksminga. Pastarųjų mėnesių įvykiai Ispanijos *Ceuta* ir *Melilla* eksklavuose dar kartą atskleidė akivaizdžią būtinybę: „skatinti vystymąsi, kad sumažėtų migracija“. Todėl pranešėjas mano, kad turi būti

[1] KOM(2005)0123, 2005 04 06.
[2] Žr. Europos Vadovų Tarybos susitikimo 2004 m. lapkričio 4–5 d. Briuselyje išvadas.
[3] KOM(2005)0391, 2005 09 01
[4] RETURN programa 2005–2006 m., 15 000 000 eurų.

pusiausvyra tarp saugumo ir solidarumo su imigrantais.

Kadangi čia kalbama apie visos finansinės perspektyvos pagrindų programų gaires, tekstuose tik bendrais bruožais pateikiami parametrai, kurie vėliau bus sukonkretinti daugiametėse programose. Todėl šiems pasiūlymams pamažu taikomi konkretūs pakeitimai, o visuose tekstuose atsižvelgiama į pastarųjų metų diskusijas. Tačiau reikės stebėti, kaip šie pasiūlymai bus konkrečiai sudaromi.

Vis dėlto pranešėjas siūlo suteikti daugiau svarbos kai kuriems Europos grąžinimo fondo aspektams. Pirmiausia į pasiūlymo straipsnį dėl bendrųjų tikslų reikia įtraukti sąsają tarp pabėgėlių ir vystymosi politikos. Be to, atsižvelgiant į nuolatines pastangas didinti Bendrijos veiksmų darną bendros grąžinimo politikos srityje, pranešėjo nuomone, labai kuklu skirti Bendrijos priemonėms tik 7 % biudžeto. Pranešėjas dar kartą primena, kad grąžinimas turi būti vykdomas nepriklausomai nuo grąžinamų asmenų administracinio statuso, griežtai laikantis žmogaus teisių. Toks požiūris, be kita ko, skatina savanoriško grįžimo programas su integravimo iš naujo ir pagalbos grįžus priemonėmis. Vis dėl to šis pasiūlymas palieka vieną atvirą klausimą – tai „pažangiosios patirties“ priverstinio grąžinimo atveju bendras apibrėžimas, visiškai laikantis su tuo susijusių asmenų pagrindinių teisių.

Ypatingas dėmesys turi būti skirtas ES teritorijos sritims, kenčiančioms nuo didžiausio migrantų srauto. Įtampa šiose srityse dažniausiai kyla dėl apgyvendinimo tankumo, mažos erdvės, atstumo ar geografinių sąlygų. Šios išskirtinės sąlygos mažina migracijos valdymo gebėjimus, todėl jie turi būti stiprinami atitinkamomis priemonėmis. Tai turi būti aiškiai išdėstyta integruoto grąžinimo planuose.

Pranešėjo nuomone, labai svarbu, kad pasiūlymas inicijuotų santykių su grąžinamų asmenų kilmės šalimis stiprinimą. Pranešėjas pabrėžia, kad pasiūlyme labai palankiai atsižvelgta į būtinus veiksmus ir strategijas, įtraukiančius vyriausybes ir pilietinę visuomenę susijusiose trečiosiose šalyse į tvarios grąžinimo politikos kūrimą. Šiuo klausimu pasiūlyme atsižvelgiama į raginimus, pateiktus Vystymosi komiteto pranešime savo iniciatyva dėl legalios ir nelegalios imigracijos ryšių ir migrantų integracijos.[1] Atsižvelgdamas į šias pastabas ir konkretų pagrindų programos įgyvendinimą, pranešėjas remia šį sprendimo pasiūlymą kaip būtiną žingsnį Europos Sąjungoje kuriant bendrą grąžinimo politiką.

PAKEITIMAI

Vystymosi komitetas ragina atsakingą Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetą į savo pranešimą įtraukti šiuos pakeitimus:

Komisijos siūlomas tekstas[2]	Parlamento pakeitimai

[1] A6-0136/2005.
[2] Dar neskelbta OL.

Pakeitimas 1
2 straipsnio 1 dalis

1. Bendrasis fondo tikslas – remti valstybių narių pastangas gerinti grąžinimo valdymą visose jo srityse, naudojant integruoto grąžinimo valdymo koncepciją, atsižvelgiant į šioje srityje priimtus Bendrijos teisės aktus.	1. Bendrasis fondo tikslas – remti valstybių narių pastangas gerinti grąžinimo valdymą visose jo srityse, naudojant integruoto grąžinimo valdymo koncepciją, atsižvelgiant į šioje srityje priimtus Bendrijos teisės aktus***, taip pat į kilmės šalių teisės aktus ir bendruosius vystymosi politikos principus.***

Pagrindimas

Bendrųjų Europos grąžinimo fondo tikslų neįmanoma realiai nustatyti, kaip ir pabėgėlių motyvų, kodėl palieka savo šalis. Todėl aprašant tikslus reikia nurodyti ne tik tai, kad siekiama remti valstybių narių pastangas, bet ir nurodyti dabartines veiksmų galimybes, iki pabėgėliai palieka savo šalis, pvz., dvišalius susitarimus tarp Sąjungos ir kilmės šalių ir Tūkstantmečio plėtros tikslų įgyvendinimo teigiamą poveikį skurdo mažinimui. Taip pat vystymosi politika yra lemiama rengiant sąlygas asmenims, grįžtantiems į savo kilmės šalis.

Pakeitimas 2
3 straipsnio 2 dalies pirma įtrauka

– remiasi išsamiu situacijos valstybėje narėje vertinimu atsižvelgiant į tikslinę gyventojų grupę ir *iššūkius*, *susijusius* su numatyta veikla (pavyzdžiui, susijusia su kelionės dokumentų įgijimu ir kitomis praktinėmis grąžinimo kliūtimis). Išsamus vertinimas atliekamas bendradarbiaujant su visomis atitinkamomis institucijomis ir partneriais;	– remiasi išsamiu situacijos valstybėje narėje vertinimu ***teikiant ypatingą dėmesį sritims, kenčiančioms nuo didžiausio migrantų srauto,*** atsižvelgiant į tikslinę gyventojų grupę ir *problemas*, *susijusias* su numatyta veikla (pavyzdžiui, susijusia su kelionės dokumentų įgijimu ir kitomis praktinėmis grąžinimo kliūtimis). Išsamus vertinimas atliekamas bendradarbiaujant su visomis atitinkamomis institucijomis ir partneriais;

Pagrindimas

Ypatingas dėmesys turi būti skirtas ES teritorijos sritims, kenčiančioms nuo didžiausio migrantų srauto. Įtampa tokiose srityse dažniausiai kyla dėl tankaus apgyvendinimo, mažos erdvės ar geografinių sąlygų. Todėl ypatingas dėmesys turi būti skirtas šio sprendimo taikymo sąlygoms užtikrinti.

Pakeitimas 3
4 straipsnio 2 dalis c punktas

c) bendrų integruoto grąžinimo planų, įskaitant bendras savanoriško grįžimo	c) bendrų integruoto grąžinimo planų, įskaitant bendras savanoriško grįžimo

programas, rengimas ir įgyvendinimas pagal konkrečias kilmės, ankstesnės gyvenamosios vietos arba tranzito šalis;	programas, rengimas ir įgyvendinimas pagal konkrečias kilmės, ankstesnės gyvenamosios vietos arba tranzito šalis***, gerbiant visų savanoriškai ar priverstinai grįžtančių asmenų teisę būti vertinamiems ir konsultuojamiems asmeniškai****.*

Pagrindimas

Net jeigu veiksmai ir grąžinimo šalis ar priklausomybė tam tikrai grupei akivaizdžiai susiję, dėl to iš grąžinamų asmenų negali būti atimama teisė būti vertinamiems ir konsultuojamiems asmeniškai.

Pakeitimas 4
4 straipsnio 2 dalies i punktas

i) bendros priemonės grąžinamų asmenų padėčiai ir jų padėties tolygumui stebėti.	i) bendros priemonės grąžinamų asmenų padėčiai ir jų padėties tolygumui stebėti ***su sąlyga, kad šie asmenys iš anksto duoda sutikimą.***

Pagrindimas

Grąžintą asmenį stebėti jo kilmės šalyje galima tik šiam iš anksto sutikus. Jis turi visišką teisę atisakyti tokio kišimosi į savo asmeninį gyvenimą.

Pakeitimas 5
4 straipsnio 5 dalis

5. Veiksmai atsižvelgia į konkrečią padėtį, kurioje atsidūrė pažeidžiami asmenys, tokie kaip: nepilnamečiai, nelydimi nepilnamečiai, žmonės su negalia, pagyvenę žmonės, nėščios moterys, vieniši tėvai, turintys nepilnamečių vaikų, taip pat asmenys, kurie buvo kankinti, prievartauti ar patyrė kitokias sunkaus psichologinio, fizinio ar seksualinio smurto formas.	5. *Imantis veiksmų atsižvelgiama* į konkrečią padėtį, kurioje atsidūrė pažeidžiami asmenys, tokie kaip: nepilnamečiai, nelydimi nepilnamečiai, žmonės su negalia, pagyvenę žmonės, nėščios moterys, vieniši tėvai, turintys nepilnamečių vaikų, taip pat asmenys, kurie buvo kankinti, prievartauti ar patyrė kitokias sunkaus psichologinio, fizinio ar seksualinio smurto formas***; ir imantis bet kokių veiksmų pirmiausia užtikrinama, kad būtų visiškai laikomasi su žmogaus teisėmis susijusių normų.***

Pagrindimas

Imantis bet kokių veiksmų pirmenybė turi būti teikiama visiškai pagarbai žmogaus teisėms. Žinant, kad priverstinio grąžinimo aplinkybės dažnai būna sunkios, būtina gerbti žmogaus

orumą ir jo teises, į kurias dabar dažnai nekreipiama dėmesio.

Pakeitimas 6
6 straipsnio 1 dalis

1. Komisijos iniciatyva iki ***7 %*** fonde turimų išteklių gali būti panaudota finansuoti tarpvalstybinius veiksmus ar visai Bendrijai svarbius veiksmus („Bendrijos veiksmai“), susijusius su imigracijos ir integracijos politika, bei priemones, taikytinas 7 straipsnyje nurodytai tikslinei grupei.	1. Komisijos iniciatyva iki ***15 %*** fonde turimų išteklių gali būti panaudota finansuoti tarpvalstybinius veiksmus ar visai Bendrijai svarbius veiksmus („Bendrijos veiksmai“), susijusius su imigracijos ir integracijos politika, bei priemones, taikytinas 7 straipsnyje nurodytai tikslinei grupei.

Pagrindimas

7 proc. biudžeto dalies, skirtos pagal šią finansinę priemonę finansuojamiems Bendrijos veiksmams, jokiu būdu neužtenka įgyvendinti siekiams, kurie nurodomi šiame pasiūlyme kaip tikslas. Norint „sudaryti praktinio ir konstruktyvaus bendradarbiavimo sąlygas“ (9 p.), tikrai reikalinga didesnė suma.

Pakeitimas 7
19 straipsnio 1 dalis

1. Kiekvienam daugiamečio programavimo laikotarpiui Komisija priima strategines gaires, nustatydama struktūrą fondo intervencijai, atsižvelgdama į grąžinimo ir priemonių, kurių Bendrija imasi neteisėtos imigracijos srityje, srities Bendrijos teisės aktų rengimo tobulinimo ir įgyvendinimo pažangą bei fondo finansinių išteklių preliminarų paskirstymą atitinkamam laikotarpiui.	1. Kiekvienam daugiamečio programavimo laikotarpiui Komisija priima strategines gaires, nustatydama struktūrą fondo intervencijai, atsižvelgdama į grąžinimo ir priemonių, kurių Bendrija imasi neteisėtos imigracijos srityje, srities Bendrijos teisės aktų rengimo tobulinimo ir įgyvendinimo pažangą bei fondo finansinių išteklių preliminarų paskirstymą atitinkamam laikotarpiui***; šiose gairėse kaskart užtikrinama, kad būtų visiškai laikomasi su žmogaus teisėmis susijusių normų.***

Pagrindimas

Imantis bet kokių veiksmų pirmenybė turi būti teikiama visiškai pagarbai žmogaus teisėms. Žinant, kad priverstinio grąžinimo aplinkybės dažnai būna sunkios, būtina gerbti žmogaus orumą ir jo teises, į kurias dabar dažnai nekreipiama dėmesio.

PROCEDŪRA

Pavadinimas	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl 2008–2013 m. Europos pabėgėlių fondo pagal Solidarumo ir migracijos srautų valdymo bendrąją programą steigimo
Nuorodos	KOM(2005)0123 – C6-0126/2005 – 2005/0049(COD)
Atsakingas komitetas	LIBE
Nuomonę pateikęs komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	DEVE 22.6.2005
Glaudesnis bendradarbiavimas – paskelbimo plenariniame posėdyje data	
Nuomonės referentas: Paskyrimo data	Fernando Fernández Martín 31.8.2005
Pakeistas nuomonės referentas:	
Svarstymas komitete	14.11.2005 1.12.2005 25.1.2005
Priėmimo data	25.1.2005
Galutinio balsavimo rezultatai	Už: 21 Prieš: 1 Susilaikė: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Margrietus van den Berg, Danutė Budreikaitė, Marie-Arlette Carlotti, Thierry Cornillet, Nirj Deva, Fernando Fernández Martín, Hélène Goudin, Filip Andrzej Kaczmarek, Glenys Kinnock, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Maria Martens, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Toomas Savi, Frithjof Schmidt, Jürgen Schröder, Anna Záborská, Mauro Zani
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantiys nariai	Milan Gaľa, Linda McAvan, Manolis Mavrommatis, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (178 straipsnio 2 dalis)	
Pastabos (pateikiamos tik viena kalba)	